

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 07 (279)

Ceturtdiena, 2017. gada 27. jūlijs

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Izmaiņas autobusu reisos

- "Jauda – koks" Suntažos

- Suntažu vidusskola – laba izvēle!

- Māksla. Jūnijs. Rauna

- Atmiņas

- Varavīksne virs Vitebskas

Foto Guntars Klaviņš

Suntažu kultūras nama VPKD "Sunta" un SDK "Suncele" starptautiskajā festivālā "Varavīksne virs Vitebskas" Baltkrievijā 2017.gada jūlijā

IZMAIŅAS AUTOBUSU REISOS

No 1. jūlija veiktas izmaiņas autobusu kustības sarakstā.
SIA "Ogres Autobuss" reiss ar Nr. 5414 "Ogre – Suntaži – Līčupe"
no 1. jūlija no Ogres autoostas atiet 15:20.
No Suntažiem (virzienā uz Ķeipeni) autobuss atiet 16:09.

"JAUDA – KOKS" SUNTAŽOS

Viens no lielākajiem ražošanas un kokapstrādes uzņēmumiem Suntažu pagasta teritorijā ir SIA „Jauda-koks”. Uzņēmums ir dibināts 1992. gadā pēc privatizācijas procesa, taču pašai Suntažu ražotnei ir vismaz 50 gadu vēsture. Tā kā daži strādnieki strādā uzņēmumā vairākās paaudzēs, tad var apgalvot, ka SIA „Jauda-koks” ir viens no vecākajiem koksnēs impregnētājiem Eiropā.

Pirms 20 gadiem sāka strauji sarukt pieprasījums vietējā tirgū, jo sakaru līniju kabeļus sāka ierakt zemē, bet Latvenergo atfistīja savu stabu ražotni pie Jelgavas. Jauda koks piemērojās jaunajiem tirgus apstākļiem, iegādājoties jaunas iekārtas, lai ražotu gludi mizotus stabus impregnēšanas rūpnīcām Vācijā, Francijā un Skandināvijā. Sākoties jaunajam gadsimtam, SIA „Jauda-koks” pamazām sāka iekarot starptautisko tirgu arī ar impregnētiem stabiem, veicot tiešās piegādes klientiem Eiropā, Tuvajos Austrumos un Āfrikā. ES biocīdu direktīvas dēļ 2006. gadā nācās atteikties no arsēnu saturošiem koksnēs konservantiem, tāpēc SIA „Jauda-koks” modernizēja savu ražotni atbilstoši ES prasībām. Nākamais būtiskais solis uzņēmuma vēsturē bija stratēģiskā investore piesaiste 2015. gadā, kas ne tikai nodrošināja ražošanas jaudu palielināšanu, bet palīdzēja arī iekarot jaunu noieta tirgu.

Apmeklējot uzņēmumu klātienē, tikāmies ar uzņēmuma izpilddirektoru Eriku Eisaku, kura pavadībā apskatījām ražotnes teritoriju un tikām iepazīstināti ar ražošanas procesu. Darbs sākas ar izejmateriālu pieņemšanu un šķirošanu. Kā izejmateriāls tiek izmantota Latvijā augošā priede *Pinus Sylvestris*, kas ir atzīta par vispiemērotāko stabu ražošanai visos starptautiskajos standartos. Latvijas priede ir lēni augoša, tās gadskārtu gredzeni ir nelieli, un koksne ir blīva un izturīga. Tikšanās laikā kā uzskates materiāls saīdināšanai ar Latvijas priedi tika parādīts Portugāles priedes koka materiāls. Jāsaka, ka atšķirības koksnēs uzbūvē ir tiešām acīmredzamas pat neprofesionālim.

Nākamais ražošanas etaps ir mizošana, kura notiek divos etapos – vispirms rupjās mizošanas laikā tiek atdalīta miza, bet gludās mizošanas laikā ar vācu “Bezner” iekārtu “FML-10” stabam tiek iegūta gluda un kvalitatīva virsma. Mizošanas procesā tiek nodarbināti divi iekārtu operatori un 3 - 4 palīgstrādnieki. Pēc mizošanas atklājas visi slēptie defekti, lai turpmākajam ražošanas procesam varētu atlasīt tikai augstākās kvalitātes stabus.

Pēc mizošanas tiek veikta stabu žāvēšana. Tā kā pirms impregnēšanas no koksnēs ir obligāti jāizvada brīvais mitrums, stabu koksne tiek nožāvēta līdz 25 – 28 % mitruma pakāpei. Parasti tas tiek darīts dabiskā veidā 6 - 9

Eriks Eisaks

mēnešu garumā, kad stabi ir sakrauti krusteniskās grēdās zem atklātas debess. Suntažnieki būs pamanījuši, ka pēdējo gadu laikā šādu grēdu ir palicis tik daudz, ka uzņēmumam nācās paņemt nomā arī blakus esošo Latvijas Dzelzceļam piederošo zemi. SIA “Jauda-koks” rīcībā ir arī unikāla 26 m gara kalte, kurā 10 - 12 dienās ir iespējams nožāvēt aptuveni 500 stabus. Tas dod iespēju ātri izpildīt jebkuru individuālu pasūtījumu.

Kā noslēdzošais ražošanas cikla process tiek veikta stabu impregnēšana, kuru kontrolē tikai viens darbinieks. Uzņēmuma rīcībā ir divi autoklāvi ar diametru 2m un garumiem 19,5m un 24m. Kad kokmateriāli ir ieslēgti šajos autoklāvos, ar vakuuma palīdzību no starpšūnu telpas tiek izvadīts liekais gaiss un mitrums. Pēc tam autoklāvā iepilda koksnēs konservantu un ar 12 atmosfēru spiediena palīdzību piesūcina visu priedes aplievu. Procesā beigās atkārtota vakuuma apstākļos tiek izvadīts liekais šķidrums. Stabs ir gatavs lietošanai, lai kontaktā ar zemi kalpotu vismaz 30 gadus.

Starp šiem ražošanas etapiem neiztiek bez pārkraušanas darbiem. Joprojām tiek ekspluatēts vecais buka krāns, pie kura strādā 2-3 cilvēki, bet visvairāk darba tiek Atlas traktora vadītājam Mārtiņam Šveiceram, kurš ir klāt visos darbos, sākot ar stabu koksnēs šķirošanu un beidzot ar gatavo stabu iekraušanu konteineros. Viņš parasti ir pirmais, kurš ierodas darbā, un pēdējais, kurš brauc mājās.

Uzņēmuma pamatprodukcija, protams, ir impregnēti koka stabi sakaru un elektrolinijām, taču SIA „Jauda – koks” saražotā produkcija tiek izmantota arī visur citur, kur vien var noderēt mizoti un impregnēti kokmateriāli – sētu mieti, stabi skatu torņiem, pāļi u.tml.

Eriks Eisaks stāsta, ka šobrīd uzņēmuma ražošanas kapacitāte ir 70 000 stabu gadā un puse no šī apjoma dažādās gatavības stadijās atrodas noliktavā. Praktiski visās Eiropas valstīs ir savi meži un vietējie stabu ražotāji ar kuriem augsto transporta izmaksu dēļ konkurēt ir grūti. Taču otrpus Vidusjūrai visiem Eiropas ražotājiem ir līdzīgas jūras pārvadājumu izmaksas, un tas izskaidro, kāpēc SIA “Jauda-koks” varēja konkurēt ar savu produkciju tādās valstīs kā Sīrija, Izraēla, Kuveita, Katara, Jemena u.c., bet Lībijā un Palesīnā SIA „Jauda – koks” pēdējo gadu laikā ir vadošais stabu piegādātājs. Eisaka kungs atzīst, ka bez eksporta tirgus un Turcijas investoru ieguldījumiem uzņēmums visticamāk šobrīd nevarētu pastāvēt. Uzņēmumā notika paaudžu maiņa un 2015. gadā daļas piederēja 18 dalībniekiem, kuri viens otru pat nepazīna. Ja īpašnieki nespēj vienoties par investīcijām un uzņēmuma turpmāko attīstību, tad lēmums

“JAUDA – KOKS” SUNTAŽOS

Foto Andris Līnē

par daļu pārdošanu ir pareizs. Ar jaunā īpašnieka palīdzību ne tikai dubultojās apgrozījums 2 gadus pēc kārtas, bet tika gūta arī uzņēmuma vēsturē lielākā peļņa. Ja kādreiz prece tika eksportēta tikai jūras konteineros, tad 2016. gadā uz Lībiju tika eksportēti 50 000 stabi 5 kuģu kravās. Sadarbība

ar Tuvo Austrumu un Āfrikas valstīm ir finansiāli izdevīga, ja izdodas noslēgt veiksmīgu sadarbības līgumu. Bet šeit, savukārt pastāv citi riski – politiskā nestabilitāte, pilsoņu kari un valsts iekārtu maiņas – kuru dēļ Eiropas konkurenti nebūtu gatavi riskēt un iesaistīties. Taču SIA “Jauda-koks” Turcijas partneriem ir cita pieeja un iespējas un tieši tāpēc uzņēmums var veiksmīgi sadarboties ar šīm riska valstīm.

SIA „Jauda-koks” uzņēmumā šobrīd nodarbināti 23 cilvēki, kas pamatā ir Suntažu pagasta iedzīvotāji. Kā vienu no problēmām Eisaka kungs min kvalificēta darba spēka trūkumu. Darbs, protams, ir atbildīgs un arī fiziski nebūt nav viegls, taču uzņēmumā iespējams sevi pierādīt un saņemt bruto algu arī virs 1000 eiro, kas, manuprāt, lauku pagastā nav maz. Darba procesus apgrūrina un kavē arī saskarsme ar birokātiju dažādās valsts institūcijās un, protams, nodokļu slogi, kas nedod iespēju darbiniekiem maksāt vēl vairāk.

Paldies Erikam Eisakam par sarunu, ieskatu ražošanas procesā un veiksmīgu tālāko darbību un uzņēmuma attīstību!

Agnese Brauna

SUNTAŽU VIDUSSKOLA – LABA IZVĒLE!

“Skolas ir dārza vietas, kur tauta iedēsta savus labākos stādīņus, lai tie izaugtu gaiši prātā, krietni sirdīs, derīgi dzīvei, tautai par godu.”

/Atis Kronvalds/

Vasara jau pilnbriedā, daba un ienākušies dārzi sniedz savas veltes. Vēlos dalīties pārdomās par šī gada “ražu” Suntažu vidusskolā.

Aizskanējuši šī gada, satraukuma pilnie, 12. klases pasākumi – Žetona vakars, Pēdējais zvans, eksāmenu laiks, ekskursija, izlaidums, balē un, protams, ikdienas mācību darbs. Šķiet, ka nu jau vairumam šī gada absolventu ir skaidrība par turpmāko – kur mācīties tālāk! Ir patīkama gandarijuma sajūta, ja skolēni savā skolā ir varējuši apgūt sev vajadzīgo un interesējošo. Priecē šī gada 12. klases skolēnu sasniegumi Valsts centralizētajos eksāmenos par vidējo vispārējo izglītību:

Angļu valodā - 75,2% (vidēji valstī - 59,7%)

Matemātikā - 46,6% (vidēji valstī - 34,9%)

Latviešu valodā - 63,2% (vidēji valstī - 50,9%)

Latvijas un pasaules vēsturē - 78% (vidēji valstī - 41,5%)

Salīdzinot ar valstī vidējo rezultātu, esam uzrādījuši daudz labākus rezultātus visos valstī obligāti noteiktajos kārtotajajos mācību priekšmetos. Esam lepnī par skolēnu sasniegumiem, kā arī par skolas darbu! Atliek secināt, ka šī brīža saceltā ažiotaža sabiedrībā un izglītības ministrijā par lauku skolu neefektivitāti nav objektīva!?

Daudzkārt nākas dzirdēt, ka vecāki savam bērnam cenšas izvēlēties izglītībai kādu no tā saucamajām “labām” skolām – prestiža izglītības iestāde, augsti reitingi... Vai šajā “reitingu skrējienā” tiek pamanīts pats skolēns, viņa cilvēciskā būtība? No vienas puses – skola no mazotnes tev iemāca konkurēt, kas mūsu pasaulē vismaz pašlaik ir noteicošais veids, kā dzīvot; iemāca cīnīties par savu vietu; iemāca materiālās vērtības. No otras puses – kaut kur pazūd sirds un dzīves izglītība? Vislabāk, acīmredzot, ir kaut kas pa vidu - labas, paliekošas zināšanas un emocionāli līdzsvarota un līdzīgi just spējīga cilvēka sirds. Esmu lepnī, ka

šīs dzīves prasmes mani skolēni apguva Suntažu vidusskolā! Acīmredzot, panākumu atslēga ir skolēnu motivēta mācīšanās ar zinošu, kvalificētu skolotāju atbalstu, kā arī mīlu, gādīgu, prasīgu un uzmundrinošu vecāku klātbūtni ikdienā.

Priecājos par 12. klases absolventu atziņām:

“3 gadi vidusskolā paskrien vēja spārnīem. Tie ir bagātu piedzīvojumu un atmiņu pilni! Šobrīd esmu iestājies Latvijas Universitātes Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātē gaidu gada sākumu, taču zinu, ka pietrūks arī laiks, ko pavadīju Suntažu vidusskolā. Paralēli mācībām šo trīs gadu laikā esmu paspējusī piedalīties vairāk kā 20 dažādos ārpuskolas konkursos, pasākumos, olimpiādēs un dažādās apmācībās. Kādēļ? Jo vidusskola ir laiks, kad ir jāpilnveido sevi un jāiemācās redzēt nedaudz tālāk par ikdienas rutīnu un nospraustajām robežām. Tas ir laiks, kuru pavadī ar ģimeni pirms dodies pierādīt sevi pasaulei. Paldies skolotājiem, ka vienmēr atbalstījāt mani un iedvesmojāt darīt vēl un vēl! Paldies, ka padarījāt skolu par otrajām mājām, kur ar smaidu labprāt vēl šad tad iegriezīšos! Nu ir pienācis laiks doties tālāk, meklēt jaunus piedzīvojumus un veidot tik pat jaukas un siltas atmiņas!”

/Evija Andersone/

“10. klases pirmajā semestrī ļoti pārdzīvoju, ka neaizgāju mācīties uz kādu pilsētas skolu, jo tur taču ir tik daudz iespēju! BET, tad es sapratu, ka ne jau pilsētas vai skolas vārds nosaka iespējas, bet gan paša skolēna vēlme darboties un iesaistīties.

Es ļoti priecājos, ka šos vidusskolas gadus pavadīju tieši Suntažu vidusskolā. Skola ir mūsdienu, krāsaina, prieks nākt un mācīties. Pie sienām regulāri tiek liktas aktuālās afišas par pasākumiem, konkursiem un citām iespējām, kur aicina skolēnus piedalīties. Skolā darbojas pašpārvalde, kas padara skolas ikdienu aizraujošāku. Skola piedāvā vairākus pulciņus, kur var atklāt kaut ko jaunu savā personībā.

Es centos izmēģināt visu, ko skola piedāvāja - dziedāju koņi, darbojos pašpārvaldē, piedalījos dažādos konkursos, apguvu komerczinības programmā “Esi Līderis”, ieguvu autovadītāja apliecību pateicoties tam, ka skola

SKOLU ZIŅAS

Foto Andris Linde

Evija Andersone

Foto Andris Linde

Ilze Glaudiņa

Foto Andris Linde

Zane Kampa

Foto Andris Linde

Inita Andževa

sadarbojas ar autoskolu.

Suntažu vidusskolā ir neskaitāmas iespējas pilnveidoties, radoši izpausties un tajā pat laikā labi mācīties. Galvenais ir vēlētās kaut ko darīt, tad iespējas pašas Tevi atradīs!"

/Ilze Glaudiņa/

"Absolvējot šo skolu un atskatoties uz visu piedzīvotu - varu droši teikt, ka šajā skolā esmu sevi ļoti pilnveidojusi. To ir veicinājušas dažādas programmas, projekti, konkursi un lekcijas, kuras piedāvājusi skola, kā arī skolotāji, kuri pateicoties skolēnu saīdzinoši nelielajam skaitam, ir spējusi

ar katru no mums strādāt individuālāk. Ja kādam šķiet, ka ar to visu nav gana - nekas neliedz laiku pa laikam aizbraukt uz kādu lekciju vai nodarbību citviet, tā darīju arī es. Nevar nepieminēt skolas pašpārvaldi - tā ir lieliska iespēja izteikt savu viedokli un kaut ko mainīt skolas dzīvē! Uzskatu, ka tas, cik daudz cilvēks sasniedz - lielā mērā ir atkarīgs no viņa paša, skola izvēle nav noteicošais."

/Zane Kampa/

Esmu pārliecināta, ka mani skolēni kļūs par personībām, kuri zina savu vietu un vērtību, ir spējīgi atrast savu nišu, kurā strādāt, izpausties un dzīvot saskaņā ar sevi un savējiem! Paldies Suntažu vidusskolas kolektīvam par nozīmīgo ieguldījumu!

**Bijusī 12. klases audzinātāja
Inita Andževa**

MĀKSLA. JŪNIJS. RAUNA

Suntažu mākslas studijas "lielie" – 10 mākslas skolas audzēkņi no 12. līdz 16.jūnijam bija mācību praksē Raunā.

"Zaļā prakse" ir īpašs notikums gan audzēkņiem, gan mums, skolotājiem. Ne velti jau septembrī tiekoties, bērni mēdz vaicāt: kur brauksim nākamajā praksē? Bet nē, prakses vietu sākam meklēt pēc jaunā gada. Doma par Raunu gan prātā bija jau pāris gadus – vieta neapšaubāmi skaista, kalni, lejas, pilsdrupas, Staburags... Taču mums svarīgas ir arī naktsmājas un ēdināšana. Tā kā braucam kopā ar Ķeguma bērniem un skaitā esam ap 40, vietas mums vajag diezgan daudz. Te lieti noderēja kādas citas mākslas skolas labās atsauksmes par Raunas vidusskolu. Un patiesi, uzņemot kontaktus ar direktori Anitu Neimani, izjutām izprotošu un galvenais, mūs uzņemt grībošu attieksmi.

Mūsu rīcībā tika nodots skolas 3. stāvs, izvietojamies klasēs uz saviem matračiem. Liels pluss bija iespēja izmantot arī sporta zāli. Raunas vidusskola patīkami pārsteidza gan ar rūpīgi uzturēto skolas ēku, gan skaisti sakopto apkārtni, celiņiem, soliņiem, ar peldvietu un tumsā izgaismotu strūklaku dīķī turpat logu priekšā. Sajūsmu izpelnījās vietējais "tarzāns" pils parkā – par baltu velti varēja šļūkt, kāpt, rāpties, velties. Turpat blakus – pilsdrupu pakalns, no tā lejā pa kāpnēm un esi jau miestīņa centrā ar veikaliņiem.

Pirmās divas dienas ar laikpstkļiem mūs nelutināja. Paspējām "sausā" iziet ekskursijā pa pilsdrupām un dabas taku līdz Velnalai un dzirnavām. Taču zīmēt un gleznot ārā netikām. Divās dienās iemūžinājām pa logiem saskafīto, ārā saplūkto un, šķiet, visus skolā atrodamos telpaugus. Trešā diena rādījās sausāka un siltāka, un tapa pirmie īstie plenēra darbi. Pēcpusdienā apņēmīgi devāmies iepazīt Raunas Staburagu, noslēpumaino sūnās snaudošo zaļo milzi. Atlikušās dienas ļāva gandrīz noticēt tam, ka ir vasara, zīmējām, gleznojām plenērā un daži pat dīķī nopeldējās!

Foto no studijas arhīva

1.r. no.kr.: Ērika Spilo, Anna Ance Leja, Īrisa Brička, Adriana Krūze, sk. Zane Raičenoka-Raišonoka, Daniels Krūze, Betija Eiduka, Diāna Kudrjakova

2.r: sk. Māra Mārtiņjāne-Kaše, Annija Antropova, Alise Ceimere, Liene Grava

Katru vakaru skolotāji izvērtēja dienā padarīto, salika atzīmes un no interesantākajiem darbiņiem uzreiz veidoja izstādi turpat 3.stāva gaitenā plašajā nišā pie sienām. Pateicoties Raunas tūrisma organizatorei Justīnei, radās iespēja izveidot mūsu darbu izstādi arī plašākai aplūkošanai Raunas jauniešu centra telpās. Piekdien, prakses noslēgumā visi kopā izstādi atklājām, bērni saņēma īpašas lapiņas ar prakses gala vērtējumu. Tad vēl pēdējā nesteidzīgā pastaiga caur saules (!) apspīdēto rotaļu laukumu, pabradājot pa strūklaku un izbaudot karuselīti, pēdējās pusdienas. Lai nebūtu tik rožains noslēgums, sabojājās Ķeguma autobuss un viņi dabūja dažas stundas gaidīt citu, bet suntažniekiem norunātajā laikā buss bija klāt. Beigusi pārbaudīt telpas, iekāpu autobusā, bet tur tāds klušums, un šoferītis Miša smiedamies vaicāja, ko mēs bērniem esot izdarījušas. Lielākā daļa, tikko novietojusi mantas un apsēdušies, momentā aizmiguši! Nav māksla laikam viegla lieta... Nu tad tik uz mājām!

Šī bija īpaša prakse. Skolotājai Zanei pirmā, cerams, ka ne pēdējā! Man tieši piecpadsmitā. Ir skumji apzināties, ka daļa no skolām, kurās esam ciemojušies, nu jau ir slēgtas un līdz ar to dzīvību zaudē

SKOLU ŽIŅAS

un laika putekļiem pārklājas daudzas mazās skaistās vietas. Rauna, Vidzemes pērle, nedus uz pagājušo gadsimtu lauriem un dabas dotajiem brīnumiem, bet dara daudz ko, lai vietējos cilvēkus noturētu un tūristus pievilinātu. Piemēram, pašā centrā ir tūristiem svarīgākais objekts – jauna, pieklājīga tualete ar visu dežuranti. Bibliotēka - izstāžu zāle - muzejs atjaunotā vēsturiskā namā. Kāpnes, celiņi, puķes, plauti zālāji.

Bankomāts. Un vēl – tur ikdienā uz ielas, pagalmos bija redzami bērni. Ilgu mūžu Raunas vidusskolai! Ar prieku atgriezšos Raunā vēlreiz, braucot pēc izstādes darbiem augusta vidū. Septembrī tie būs redzami Suntažu vidusskolā kopā ar šīgada mākslas skolas absolventu darbiem.

Suntažu mākslas studijas vadītāja

Māra Mārtiņjāne-Kaše

ATMIŅAS

ATMIŅAS
par sešām Suntažu pagasta
(bijušā Kastrānes ciema)
vēsturiskajām mājām un vienu
jaunizveidotu īpašumu un to
cilvēkiem
no aptuveni 1950.gada līdz 2017.
gadam

Esmu Dainis Viesturs, dzimis Ogres rajona Kastrānes ciema (pēc toreizējā administratīvā dalījuma) "Rudiņos" 1946. gada 12.februārī. Dzimis tik tiešām esmu "Rudiņos", nevis slimnīcā, jo brālis, kas bija par mani desmit gadus vecāks, stāstīja, ka nakti, kurā es esot dzimis, viņš gulējis kūfī zirga silē, sasegts ar kažokiem. Pirmo klasi "neklātienē" – divas nedēļas rudenī, divas pavasarī – pabeidzu Kastrānes septiņgadīgajā skolā Vatrānē, ar otro klasi sāku mācības Suntažu vidusskolā, pēc beigšanas iestājos LLA Mehanizācijas fakultātē Jelgavā, ko pabeidzu 1969. gadā. Lielākā daļa dzīves un darba mūža ir pagājuši Ulbrokā, esmu strādājis arī Jelgavā un Rīgā. Taču nekad neesmu zaudējis saikni ar "Rudiņiem", sākumā kopā ar mammu un brāli (tēvs mira 1972.g.), tagad gandrīz viens, cenšoties uzturēt īpašumu kārtībā, tāpēc arī ir priekšstats par kaimiņu mājām un to cilvēkiem.

Atmiņas rakstu savu klases biedreņu - cienījamu skolotāju - Ritā Šķēles (Bērziņas) un Ainas Lindes (Liepiņas) - mudināts, kā arī tāpēc, ka apkārtnē gandrīz vairs nav pagājušā gadsimta piecdesmito un sešdesmito gadu liecinieku. Pateicos atmiņās minēto māju dzīvniekiem esošajiem pārstāvjiem (mantiniekiem), kuri lasīja un papildināja melnrakstu.

Mani vecāki šajā pusē ir ienācēji. Tēvs Ernests dzimis 1903.g. Rīgā, agri kļuvis par bāreni, atdots bērnu namā, pēc tam par ganu pie saimniekiem, kad paauzies, sameklējis māsu Annu (viņa bija vecāka) Kastrānes "Jokumos", atnācis uz turieni un strādājis par puisī. Māte Emma (Nāgels) dzimusi 1909.g. Alūksnes rajona Mālpupes pagastā. Beigusi Smiltenes piensaimniecības skolu un Latvijas Piensaimnieku biedrība nosūtījusi

Dainis Viesturs

viņu strādāt Suntažu pienotavā, pēc tam kļuvusi par Kastrānes krejotavas vadītāju, kur arī iepazinās un 1933.g. apprecējās ar manu tēvu. Neilgi pēc tam nopirka jaunsaimniecību "Rudiņos" ar 12 hektāriem zemes. Tā kā māja bija ar parādiem bankai, to izrentēja, un paši devās strādāt uz Saldus apriņķa Zvārdes pagasta Ķerķiņu krejotavu, jo tur piedāvāja darbu abiem un tādejādi bija cerība ātrāk atdot bankai parādus. Tur 1936.gadā piedzima brālis Uldis (miris 2010.g.). Tēvs šo Ķerķiņos pavadīto laiku atcerējās kā vieglāko un skaistāko savā mūžā, jo jāceļas gan esot bijis četros (lauku saimniecībā jau arī vasarā daudz ilgāk negulēja), bet divos vai trijos dienā visi krejotavas darbi bijuši apdarīti, visa pēcpusdiena un pievakare brīva, nevis kā saimniecībā strādājot. 1940. gadā parādi bankai esot bijuši tikpat kā nolīdzināti, Latvijā ienāca krievi, un

"Rudiņi"

vecāki, sapratuši, ka sagaidāmi juku laiki, pārvācās atpakaļ uz "Rudiņiem". Tas viņus izglāba, jo 1944. - 45.g. Kurzemes katla frontes līnija vairākas reizes gājusi pāri Ķerķiņiem, viss nopostīts, cilvēki gājuši bojā vai izkļīduši pasaulē. Padomju laikā šis apvidus ietilpa Zvārdes poligona teritorijās.

Manas pirmās atmiņas saistās ar istabas kaktā saliktiem mantu maisiem. Šķiet, ka vairākas naktis gulējām neizģērbusies, acīmredzot tas bija 1949.g. martā izvešanas laikā, kad aizveda Bērziņus no "Upeniekiem", Doņavus no "Kraujām", Sīļus no "Purkalniem" un citus. Neviens nezināja, vai nākamajā naktī nebrauks atkal. Augot pamazām apguvu apkārtējo pasauli – tuvākie kaimiņi bija Krastiņu ģimene "Celmiņos" – vecāki Marija (Misiņa) un Nikolajs un trīs bērni - Zigmunds, Aivars un Gaida. Vēl divi Krastiņu bērni tobrīd vairs nebija starp dzīvajiem – dēls Jānis miris sešu mēnešu vecumā karā uzlidojuma laikā, kad slēpušies mežā, un Gaidas dvīņu māsa Austra – mirusi īsi pēc dzemdībām. Abi puikas bija vecāki, bet Gaida bija par mani nepilnu gadu jaunāka un līdz skolas laikam mēs kopā spēlējāmies. Ziemā interesanta nodarbošanās bija rīpināt pa "Rudiņu" grādu saplīsuša termometra dzīvsudraba lodītes, un, tā kā grīda bija šķirbaina, droši vien dzīvsudrabs beigās zem grīdas arī palika. Pēc mūsdienu teorijām mēs abi no mazām dienām esam saindēti ar dzīvsudraba tvaikiem! Ja vēl par indēm – DDT (dustu) uz kāpostiem taču kaisīja regulāri un grīdas šķirbās pret blusām arī šad tad iebēra. Un cik azbesta putekļu, ar ripzāģi zāģējot šīfera loksnes jumtu likšanai, nav elpots! Tātad esam auguši saindētā vidē no mazām dienām – laikam tāpēc mūsdienu pussintētiskā pārtika mūs pagaidām nav piebeigusi. Vēl par bērniības atmiņām - bija ļoti bail no bērnu dārza, jo mamma teica: „Ja tu neklausīsi vecomammu mēs tevi ieliksīm bērnu dārzā.” Un izskaidroja, kas būs bērnu dārzs: „„Upeniekos” tagad ir kolhozs (tur bija pirmā kolhoza “Ceļš uz komunismu” kantoris) un drīz tur būs arī bērnu dārzs. Tur būs sēta (dārzs), kur

Foto no personīgā arhīva

Foto no personīgā arhīva

ATMIŅAS

jūs visus, neklausīgos, saliks iekšā un viena kolhoza tante ar vicu stāvēs jums klāt. Tad tik jūs redzēsiet!" Bija ļoti bail no kolhoza tantes ar vicu!

Bet tagad par kaimiņiem. Paaugoties darīšanas biežāk iznāca ar abiem Krastiņu dēliem. Tā kā "Celmiņos" kādu laiku stāvēja vairāki kolhoza zirgi, atceros, ka otrajā un trešajā klasē Aivars mūs šad tad veda uz skolu ar zirgu, pa dienu zirgs stāvēja piesiets pie skolas kūts slitas, pēcpusdienā braucām mājās. Man un kaimiņiem Aivars vienmēr bija izpalīdzīgs un draudzīgs, kaut gan dzīve pašam nebija vienkārša, arī muļķības pastrādāja. Dzīve normalizējās pusmūžā, taču viņš nomira salīdzinoši jauns. Zigmunds iepazinās ar Ināru Drēviņu (Kalniņu) un aizgāja dzīvot uz "Priežkalniem", viņam esmu pateicīgs par palīdzību "Rudiņu" atjaunošanā un remontā astoņdesmitajos gados. Diemžēl arī Zigmundu agrī nobeidza neatkarības gadu medicīna – dakteri tikmēr lēnām sūtīja no viena pie otra, kamēr audzējs jau bija ceturtajā stadijā. "Celmiņos" septiņdesmito gadu sākumā dzīvoja arī Gaidas un Roberta Krēslīņu ģimene, šeit dzimusi viņu meita Judīte, tagad Judīte Putāne. Gaida tagad dzīvo Ķeipenē, Judīte Ogrē. Māju Aivars astoņdesmitajos gados pārdeva Ilgai un Alfrēdam Pāžēm no Ogres, tā nodega deviņdesmito gadu sākumā caura skursteņa dēļ, tad viņi uzcēla uz pagraba pamatiem nelielu koka mājiņu. Alfrēds ir miris, Ilgai ir 87 gadi, pašlaik joprojām dzīvo "Celmiņos". Daļu "Celmiņu" zemes privatizēja Pāžes, daļu Aivars, ko vēlāk kopā ar mežu pārdeva kādam norvēģim piederīgai firmai. Pašlaik "Celmiņu" zeme tiek apjauta.

Interesanti, ka viens no trijiem šā apvidus komunistiem bija Jānis Krastiņš, "Celmiņu" Nikolaja Krastiņa brālis, pirmais kolhoza priekšsēdētājs, pēc tam Kastrānes ciema padomes priekšsēdētājs. Man viņš palicis prātā kā drūms vīrs, kas nekad nesmaidīja un daudz pīpēja papirosus "Belomor" – šī marka toreiz bija liecināja par piederību zināmai padomju šķirai vai atbilstību zināmam amatam.

Nākamie tuvākie kaimiņi ir "Apsulāji", šī saimniecība atrodas tālāk no Rīgas – Ērgļu ceļa nekā "Rudiņi", tāpēc tās mājas cilvēki ik dienu gāja vai brauca gar mūsu mājām uz darbu kolhozā vai citās darīšanās. "Apsulāji" ir bijusi Kastrānes muižas kalpu māja,

Krastiņu ģimene. No labās: Aivars, Gaida, Marija, Nikolajs un Zigmunds Gaidas izlaidumā Saulaines tehnikumā 1967. gadā

tāpēc, atšķirībā no apkārtējām jaunsaimniecībām, dzīvojamā māja bija ("ir" vairs negribas teikt – par to tālāk) stipra tēstu guļbaļķu ēka uz mūrētiem pamatiem, bija labs no plēstiem akmeņiem mūrēts pagrabs, liela guļbaļķu kūts uz augstiem plēstu akmeņu pamatiem, neliela smēde, tālāk no mājas, uz "Ķentenu" pusi, liels labības šķūnis ar riju – to, šķiet, pamazām nokurināja malkā un galīgi nojauca 1977.g. meliorācijas laikā. Piecdesmito gadu sākumā "Apsulājos" dzīvoja trīs radnieku ģimenes – Kārlis un Milda Sokolovski, Emma Brūvere ar meitu Dzintru Kuzņecovu (Brūveri) un vēlāk mazmeitu Sarmīti Štilu (Kuzņecovu) un Artūrs Kapiņš ar Maigu Gruniču un meitu Ligitu, aptuveni trīs gadus jaunāku par mani. Emma un Milda bija māsas, brālis Artūrs. Interesantākais no visiem man šķita Kārlis, viņš darbojās savā smēdē, bet bija arī mednieks un muzikants – līdzīgi kā "Ezeros" dzīvojošais viņa brālis Vilis Sokolovskis. Apkārtējo māju ballītēs Kārlis ar savu instrumentu, ko viņš sauca par dūku, bija svarīga figūra. Viņš mira pirmais no "Apsulāju" iemītniekiem, manuprāt, piecdesmito gadu beigās. Artūrs Kapiņš, līdzīgi kā Jānis Krastiņš, bija komunist, atceros viņu staigājam garā ādas mētelī. Viņa amatu piecdesmito gadu sākumā īsti nezīnu, taču laikam tas bija saistīts ar partiju, jo "melno darbu" kolhozā, kā viņa radnieki un apkārtēju māju bijušie jaunsaimnieki, viņš nestrādāja. Kad kolhozs nopirka pirmo smago automašīnu, viņš brauca par šoferi, kas toreiz bija cienījams amats. Miris sešdesmito gadu pirmajā pusē. Pēc viņa nāves Maiga ar meitu Ligitu no "Apsulājiem" aizgāja, Maiga dzīvoja "Liepās", cik zīnu Līgita kādu laiku Ķeipenē, pēc tam pārcēlās uz Rīgu. Dzintra Kuzņecova dzīvoja un strādāja Rīgā. Pēc Mildas un Emmas nāves kā pēdējā "kolhoznieku sētas" (toreiz bija tāds termins) pārstāve "Apsulājos"

palika Sarmīte Štila ar diviem dēliem. Sarmīte strādāja fabrikas "Ausma" filiālē Kieģelceplī, un, kad dēliem bija jāiet skolā, pārcēlās tur uz dzīvi. "Apsulājus", šķiet, astoņdesmito gadu beigās pārdeva pensionētam milicim Mihailam Oševerovam un kādam viņa kompanjonam. Apkārtņē īpašnieku sauca par Mišu, viņš centās runāt latviski (un pakāpeniski runāja arvien labāk), labi sadzīvoja ar kaimiņiem, sāka sparīgi saimniekot – atjaunoja pagrabu, smēdes vietā uzbūvēja saimniecības ēku – kūti, ierīkoja aitu aplokus un turēja aitas, vienu laiku "Apsulājos" pat dzīvoja viņa meita ar znotu un mazdēlu. Taču deviņdesmito gadu beigās vai divtūkstošo sākumā visi pakāpeniski no mājas aizvācās, bija sākušies strīdi starp Mišu un otru īpašnieku, vēlāk bija dzirdams, ka ir bijis paņemts bankā kredīts, laikam netika maksāts arī zemes nodoklis. 2009.g. 19. augustā tiesu izpildītāja Aija Kalniņa izsludināja oficiālu "Apsulāju" zemes izsoli, rezultātus īsti nezīnu, taču jau gadus septiņus vai astoņus māja ir pamesta, izposfīta un izlaupīta, zeme un pagalmas aizaudzis ar krūmiem, nojaukta elektrības līnija, ja būs sniegaina ziema, iebruks arī jumts. "Apsulāju" liktenis ir visbēdīgākis no visām apkārtnes mājām, kaut gan īpašums kopumā (vērtējot no īpašuma atgūšanas viedokļa deviņdesmito gadu sākumā) bija labs.

Citi kaimiņi, ar kuriem bija saskare ikdienā, jo ceļš uz kolhozu, veikalu, autobusa pieturu gāja cauri šīs mājas pagalmam, bija "Jauniešu" mājas. Arī šī ir bijusi muižas kalpu māja, lielākā apkārtņē, celta no plēstiem akmeņiem, ar trim ieejām – no abiem galiem un vidū. Telpas katrā no gala ieejām paredzētas divām ģimenēm, vidējā ieejā bijusi t. s. "bruņinieka istaba". Bruņinieki gan te dzīvojuši neesot, istabā pakāpeniski sanests senlaicīgas mēbeles, un kāds no mēbeļu pārvietotājiem šo telpu tā trāpīgi nodēvējis. Pie mājas bija divas kūts uz augstiem plēstu akmeņu pamatiem (saglabājusies viena), neliels šķūnis un klēts. Tālāk no mājas pie Vītes – Lauberes ceļa saglabājusies "Jauniešu" labības šķūnis, kolhoza laikā tika izmantots pašgrāžošanai. Spriežot pēc "Apsulāju" un "Jauniešu" mājām, Kastrānes muižas barons fon Tranzē ir ļoti rūpējies par saviem strādniekiem. Piecdesmitajos gados "Jauniešos" dzīvoja Anna (1910.-

ATMIŅAS

1994.g.) un Augusts (1897.- 1988.g.) Alekši un Annas māsa Emma Balode (1899.-1977.g.). Pirmās zemes reformas laikā "Jauniešus" bija ieguvusi īpašumā Annas un Emmas tēvs Jānis Balodis ar sievu levu Balodi (Kuzi). Augusts bijis komunistu un otrā pasaules kara laikā, tāpat kā J. Krastiņš un A.Kapiņš atradās Krievijā – laikam frontē, taču pēc kara dalību partijā neatjaunoja, jo esot pietiekoši komunistu "labumus" Krievijas Sibīrijas daļā redzējis. Interesanti, ka kara laikā "Jauniešu" iedzīvotāji bija atbalstījuši partizānus – par to liecināja astoņdesmitajos gados pie mājas esošā plāksne. Taču arī vācieši bija tepat, "Jauniešu" – "Celmiņu" mežā stāvēja vācu zenītaterija (bedres, kur bija novietotas mašīnas vēl ir redzamas); bija jāprot izdzīvot starp divām varām. Iedzīvotāju stāsti par partizāniem un viņu darbošanos gan stipri atšķiras no padomju laikā rakstītā. Pēc kara "Jauniešos" ilgāku vai īsāku laiku dzīvoja arī vairākas citas ģimenes: Helēna un Jānis Krastiņi ar meitu Skaidrīti, Ādolfs Timrots ar ģimeni (viņš bijis Augusta cīņu biedrs), Kulu ģimene. Kolhoza sākumā Augusts bija atbildīgais par lopbarību, vēlāk "Jauniešos" bija kolhoza teļu ferma, kur strādāja visa ģimene. Alekšiem bija divas meitas - Ritma un Alda, kuras es atceros jau kā lielas jaunkundzes, abas dzīvoja un strādāja Rīgā. Anna un Augusts ir miruši, arī Ritma un Alda. Ritmas meita Sandra Reimarte dzīvo un strādā Rīgā un apsaimnieko daļu "Jauniešu" īpašuma. Māja kā īpašums ir sadalīta, Rīgas – Ērgļu ceļam tuvāko galu gados nopirka Ābeliņu ģimene no Ogres, viņu īpašumā ir arī daļa "Jauniešiem" piederējušās zemes, otrs gals, "bruņinieka istaba" un "Jauniešiem" piederējušais mežs ir Sandras īpašumā. Māja ir sakopta, 2015. gadā uzlikts jauns jumts, iepriekš skaidu jumts uzlikts un remonts veikts arī mežmalā esošajai melnajai pirtij – tāda apkārtnē saglabājusies vienīgā. Tas ir Sandras nopelns. Ābeliņi sākumā turēja govīs un vistas, šobrīd dzīvnieku nav, lauki tiek applauti.

Piecdesmitajos gados autobusi gāja reti, un, ejot kājām uz Suntažu skolu pa tuvāko ceļu uz dzelzceļu, bija jāiet cauri vai garām "Dreimaņu" mājām. Toreiz tur dzīvoja Blūmu ģimene – Zinaīda un Aleksandrs ar meitām Zigrīdu un Ausmu. Zigrīda bija vecāka, Ausma apmēram manā vecumā. Bija arī vecmamma, taču viņa slikti dzirdēja vai arī slikti runāja latviski un man likās ļoti veca. Aleksandrs bija būvtehniķis un strādāja kaut kur ārpus pagasta, parasti staigāja ar portfeli un reti bija mājās, Zinaīda kaut

Baložu ģimene. No kr.: Jānis, Ieva, Emma, Zelma un Anna. /Apm. 1926./

cik strādāja kolhozā. Ar toreizējiem "Dreimaņu" cilvēkiem kontaktu bija maz, viņi vairāk turējās atsevišķi. Neatceros arī, ka meitas būtu mācījušās Suntažu skolā, šķiet, ka viņas jau toreiz mācījās citur. Piecdesmito gadu vidū Blūmi no "Dreimaņiem" aizgāja, vēl kādu gadu pa vasaru dzīvoja vecmamma un reizēm kāds atbrauca. Kādu laiku māja bija pamesta, atceros, ka vasarās tur bija daudz garšīgu plūmju – tad es tās "apsaimniekoju". Pēc tam vairākus gadus tur dzīvoja Vizulu ģimene – laikam ar Blūmu atļauju. Tēvs bija Jēkabs, mātei vārdu neatceros, meita Zigrīda bija gadus trīs par mani vecāka. Tēvs bija sīka auguma, krietni gados, bet ļoti runīgs un žirgts, smēķēja pīpi, atceros, stāstīja, ka piedalījies krievu – japāņu karā, uz Ogrī viņš mēdza aizstaigāt kājām, jo autobusu satiksmes ar Ogrī nebija. Pēc tam 1960. gadā "Dreimaņus" nopirka Jansonu ģimene – Elza un Dimitrijs ar bērniem Birutu un Ēvaldu. Ar Birutu esam klasesbiedri,

Anna un Augusts Alekši. /Ap 1940./

Ēvalds bija gadu vecāks. Dimitrijs bija kolhoza mežsargs, Elza - Kastrānes ciema padomes sekretāre, agrāk strādājusi par skolotāju, vēlāk veica citus darbus. Interesanti, ka Dimitrijs bija tieslietu maģistrs, strādājis par tiesnesi, skolotāju, grāmatvedi, dienējis Liepājā kara flotē. Viņš bijis stūresvīrs-signalists uz Latvijas karakuģa "Virsaitis". Taču izcelšanās no ievērojamu pareizticīgo reliģisko darbinieku ģimenes viņam liedza strādāt valsts darbu padomju laikā. Tieslietas, grāmatas, prāta spēles, aktīvs dzīves veids bija viņa ikdienas. Savulaik cīnījies ar šaha lielmeistariem, piedalījies sacensībās aizstāvod Suntažu ciema godu, ilgu gadus spēlēja korespondenčšahu un labprāt filozofēja par dzīvi. Deviņdesmitajos gados viņš atjaunoja darbību Latvijas Juristu biedrībā. Abi vecāki ir miruši – Elza 1989.g., Dimitrijs 1995.g., arī Ēvalds -1994.gadā. Viņa ģimenē ir trīs bērni. Tagad "Dreimaņos" saimnieko Biruta un Jānis Lecinski ar bērniem Inesi un Jāni, visi dzīvo un strādā Rīgā. Vecā dzīvojamā māja 2005. gadā tika nojaukta, un aptuveni tajā pat vietā uzcelta divstāvu guļbūve ar mūsdienīgu iekārtojumu. Atsevišķi no mājas uzcelta jauna guļbūve pirts, pie pirts ir dīķis, vēl viens dīķis aiz mājas uz "Cielēnu" pusi. Uzcelts arī jauns malkas šķūnis, no vecajām ēkām ir saglabāta tikai kūts – saimniecības ēka. Aptuveni trīs hektāri zemes .pie mājas tiek rūpīgi applauti un kopoti, pārējie zemes un meža īpašumi atrodas tālāk no mājas. Kādreiz Blūmiem piederējušo mežu ir mantojusi Ausma Zira (Blūma). "Dreimaņi" ir apkārtnē vissakoptākā un visrūpīgāk uzturētā māja.

Tālāk aiz "Dreimaņiem" uz Suntažu pusi ir "Cielēnu" mājas, nosauktas par godu Feliksam Cielēnam, Satversmes sapulces un visu četru pirmskara Saeimu deputātam, vienam no sociāldemokrātu līderiem, acīmredzot tāpēc, ka sociāldemokrāti, pretstatā K. Ulmaņa Zemnieku savienības uzskatiem, panāca, ka baroniem par jaunsaimniekiem sadalīto muižu zemi kompensācija nav jāsaņem. Kājām ejot uz skolu, bija jāiet "Cielēniem" garām, tur dzīvoja Elza un Roberts Līcīši ar trīs dēliem – Gunti, Jāni un Miervaldi. No četrdesmito gadu beigām līdz mūža galam septiņdesmito gadu sākumā "Cielēnos" dzīvoja arī Līze Kalniņa, kuru Līcīši sākumā bija pieņēmuši par bērnu aukli. Elza un Roberts strādāja kolhozā, viņš pats lgu gadus bija traktorists. Roberts cēlies no Rembates puses vecsaimniekiem, Elza bija vietējā un līdz mūža beigām turējās pie Cinišu (viņas meitas uzvārds) ģimenei raksturīgiem sociāldemokrātiskiem uzskatiem. Inte-

Foto no personīgā arhīva

Foto no personīgā arhīva

ATMIŅAS

resanti, ka Robertam ar brāli Voldi jau trīsdesmito gadu beigās bija piederējis "Lanz- Bulldog" traktors un kuļmašīna, ar kuru pēc īpašumu atņemšanas līdz kombainu ienākšanai laukos tika nokulta kolhoza labība. "Lanz- Bulldog" pēc tam ilgi esot stāvējis jau pieminētajā "Jauniešu" labības šķūnī, un pēc tam Voldis Ķeipenē to atjaunojis un atdevis kādam muzejam, prefi iegūstot T-25. Vecākais no Līcīšu dēliem ir Guntis, pēc izglītības būvzinieris, dzīvo un strādā Rīgā. Ar Jāni esam klasesbiedri, piecdesmitajos gados rītos un vakaros kopā kājām mērojām septiņus kilometrus līdz Suntažu skolai. Miervaldis ir krietiņi jaunāks, šķiet, mēs bijām desmitajā klasē, kad viņš sāka iet pirmajā, tagad dzīvo un strādā Madlienā. Jānis septiņdesmitajos gados sāka strādāt Irlavā, deviņdesmitajos gados kļuva tur par zemnieku, pēc tam, pasliktinoties veselībai, zemi pārdeva, un 2005. gadā kļuva par t.s. "Eiropas pensionāru" (pāris gadus bija iespēja, pārtraucot apsaimniekot zemi, 15 gadus saņemt ES subsidētu pensiju), dzīvo savā mājā "Pūpoli" Irlavas pagastā. "Cielēnos" deviņdesmito gadu sākumā saimniekoja Miervaldis ar ģimeni, taču dažus gadus vēlāk viņam piedāvāja darbu Madlienā un viņi no "Cielēniem" aizgāja. Roberts jau bija miris (1988.g.), un Elza pieņēma mājā savu radnieci Skaidrīti Kuželēnko ar norunu, ka tā viņu aprūpē līdz mūža galam un pēc tam mantos māju. Elza nodzīvoja līdz 2005.gadam, tagad "Cielēnos" saimnieko minētās radnieces pēcnācēji. Uz "Cielēniem" piederējušās zemes virzienā uz Vītes – Lauberes ceļu tiek celta vēl viena, citai ģimenei piederoša, māja.

Divtūkstošo gadu sākumā Taivo Rava kopā ar tēvu Margeru atpirka Urgai (neliela upīte, kas sākas pie Ķeipenes pagasta "Dambīšiem" un pie "Grunduļiem" jeb kādreiz saukta "Kazkroga" ietek Mazajā Juglā, pagastu enciklopēdijā minēta kā Renste) pieguļošās zemes no "Cielēniem", "Dreimaņiem", "Rudiņiem", "Celmiņiem" un, šķiet, visu "Ošiņu" zemi. Urgai pieguļošajās zemēs pēdējās kolhoza laikā veiktās meliorācijas projektā (īstenots 1977.-78.g.) bija plānots zivju dīķis, taču tas netika ierīkots. Vairāk kā divdesmit gadu laikā dīķim paredzētā platība bija aizaugusi ar malkas resnuma alkšņiem. Tie tika novākti, izstumta un izrakta dīķa gultne, pie "Cielēnu" ceļa uzcelts aizsprosts un uzpludināts aptuveni 4 ha liels dīķis. Netālu no "Ošiņu" mājām uzcelts viesu namu "Copes" ar divām sabloķētām guļbaļķu ēkām

ar kārniņu jumtu, banketu zāli 80 cilvēkiem, pirti ar baseinu, atpūtas istabām nakšņošanai 60 cilvēkiem. Tiek piedāvāti izbraucieni ar laivu vai katamarānu, makšķerēšana. Ir futbola, volejbola, basketbola, florbola laukumi. "Copes" ir vienīgais tāda līmeņa viesu nams ne vien Suntažu, bet liekas, arī apkārtējos pagastos. 2014. gada rudenī netālu no "Copēm" tika atklāts atrakciju parks "Aļaska" ar dažāda augstuma un sarežģītības trasēm vertikālu un horizontālu šķēršļu pārvarēšanai.

Nobeidzot par mājām un cilvēkiem, nedaudz arī par apkārtējo māju laukiem. Aptuveni 90 pēdējo gadu laikā tie ir meliorēti piecas reizes, četrās no tām gan ne visa platība. Pirmā meliorācija bijusi 1927.-28.gadā (pēc tēva stāstītā), kad algoti latgaliešu strādnieki divās vasarās esot pa sadalīto jaunsaimniecību robežām ar lāpstām pārrakuši un iztaisnojuši Urgu – tās vecā gultne "Rudiņu" un "Celmiņu" plāvēs sešdesmitajos gados bija labi redzama. Nākamā meliorācija bija piecdesmito gadu sākumā – pēc kolhoza nodibināšanas. Tad divi viens aiz otra sašķēti kāpurķēžu traktori S-80 ar lielu grāvju arklu aizmugurē starp "Rudiņiem" un "Dreimaņiem" izdzina divus vaļējus grāvjus, līdzīgi sagrāvoja arī daļu "Celmiņu" un "Ošiņu" lauku. Visi grāvji ietecēja Urgā. Izarto zemi neizfādzināja, lauki bija sadalīti šaurās un garās slejās, tiltu nebija, apstrādāt tos bija neērti un grūti. Drīz gan grāvji, gan lauki starp grāvjiem sāka aizaugt ar krūmiem. Nākamā meliorācija bija 1960.gadā, kad ieslīpi pāri iepriekšējiem grāvjiem starp "Rudiņiem" un "Dreimaņiem" izraka lielu novadgrāvi, daļu lauku uz "Apsulāju" pusi nodrenēja, taču daļa krūmu starp abām mājām turpināja augt. Es šajā meliorācijas reizē strādāju par palīgstrādnieku pie dreņu trašu nospraūšanas. Nākamā un visnopietnākā meliorācija notika 1977. – 78.gadā, kad nosusināja vairākus simtus hektāru no "Ķenteniem" līdz "Upeniekiem". Tad tika pārrakta un vēlreiz iztaisnota Urga, izveidojot to par lielu novadgrāvi. Iepriekšējo novadgrāvju vietā ierīkoja garus dreņu kolektoros, tādejādi radās lieli lauku masīvi. Gar mežmalām tika izrakti kontūrgrāvji, atdalot laukus no meža. Šī meliorācija tika veikta salīdzinoši kvalitatīvi, jo vēl šodien lielākā daļa no dreņu sistēmām strādā un šajā periodā Latvijas laukos veiktie darbi ir pamats arī šodienas saimniekošanai. Vēlāk kolhozs "Suntaži" meliorētajos objektos izbūvēja arī ceļus uz lielāko daļu

viensētu, ko mēs lietojam vēl šodien. Pēdējo meliorāciju aptuveni 2002. gadā veica "Copju" īpašnieki, Urgai pieguļošajās platībās pārvietojot lielu daudzumu zemes dīķa izveidošanai.

Vēl dažas pārdomas par apkārtējo mežu apsaimniekošanu. Publikācijās tiek apgalvots, ka mežu platības un koksnes krājumi arvien pieaug, esot daudz pāraugušu, mazproduktīvu audžu, varot cirst vēl intensīvāk. Taču vidēji gadā nocirsto koksnes kubikmetru miljonu skaits, salīdzinot ar astoņdesmito gadu beigām, ir pieaudzis aptuveni divkārt! Varbūt krājumi pieaug uz aizaugušo lauku rēķina (kurus gan pēdējos gados cenšas atgūt) – bet vai nesamazinās skujkoku krājumi? Viens no apkārtējiem mežu īpašniekiem deviņdesmito gadu sākumā nocirta vairāk nekā hektāru laba egļu meža, un pagājušajā ziemā to pat platību algota firma nocirta vēlreiz – nu jau tikai kā alkšņu malku. Bojā gāja arī pamežā esošās egļlītes. Tā gan laikam ir katra privātipašnieka darīšana. Tiek apgalvots, ka valsts mežos apsaimniekošana esot ilgtspējīga – ko apliecinot FSC un vēl kāds starptautisks sertifikāts. Apkārtējos valsts mežos gan var atrast tikai pāraugušas apses, skujkoku kailcirtes plešas desmitiem hektāru. Krautnēs pie meža ceļiem, vismaz vizuāli vērtējot, arvien lielāks īpatsvars ir sīkbaļķiem un papīrmalkai. Nav saprotams aizliegums vēl palikušajiem lauku iedzīvotājiem savākt malkai kritušos un sausos kokus – tādu valsts mežos pūst droši vien miljoniem kubikmetru, bet tā esot sertificētāju un "dabas draugu" prasība. Nepretendēju uz "patiesību pēdējā instancē", saprotu, ka cirtēju, sertificētāju un viņu lobistu koris mani "nomētās ar cepurēm", bet savas domas atļāvos izteikt.

Nobeigumā divu mežiniekiem labi pazīstamu cilvēku domas. Aija Zviedre: "Piedodiet, Jūs, kuri dzīvosat ar Latvijas mežiem pēc daudziem gadu desmitiem. Mēs nepratām un nespējam saglabāt tos tādus, kādus saņēmām no saviem tēviem." (atsauksme grāmatā: Jānis Počs Lēmums nav pārsūdzams, 2013.g., autorizdevums). Un Valsts meža dienesta vadītāja Anda Krēslīņa viedoklis: "Būtiski palielinās apšu un baltalkšņu audžu īpatsvars, bet pēc šīs koksnes tautsaimniecībā ir ļoti mazs pieprasījums. ... Tā turpinot mēs no efektīvas meža apsaimniekošanas ātri pāriesim uz stagnējošu mezsaimniecību." (Dienas Bizness, 3.04.2017.)

VARAVĪKSNE VIRS VITEBSKAS /14.07.2017. - 19.07.2017./

Jau pagājušajā gadā deju kolektīvs SUNTA nolēma braukt uz Baltkrieviju vienlaicīgi iepazīstot valsti un piedaloties festivālā – konkursā "Varavīksne virs Vitebskas". Tā kā organizatori no Baltkrievijas puses atļāva līdzīgi Suntuai aicināt vēl kādu folkloras kolektīvu, tad piedāvājums tika izteikts senioru deju kolektīvam Suncele. Abi deju kolektīvi nāca cītīgi uz mēģinājumiem un gatavoja repertuāru festivāla koncertiem.

Dalība festivālā bija par maksu, katram dejotājam un vadītājam bija pašiem jāapmaksā dalība festivālā un ekskursijas, bet ne katrs varēja to atļauties, tāpēc aicinājām palīgā arī dažus kaimiņu pagastu dejotājus, jo latviešu dejas ir 8 pāru dejas.

Iepriekš bija jāizdara dažādi sagatavošanās organizatoriskie darbi, tajā skaitā pats galvenais – jāsaņem vīza no Baltkrievijas vēstniecības. Kad visi darbi bija padarīti, kultūras nama direktores Dzidras Sproģes laba vēlējumi un svētība saņemti, 14. jūlija vakarā plkst. 21.00 devāmies ceļā.

Pēc nakts brauciena, 15.jūlija rītā ieradāmies firajā, plašajā Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā, kur mūs sagaidīja, kā vēlāk izrādījās, ļoti ziņoša, erudīta, atraktīva gide Inna.

Pēc kolektīvām, bagātīgām brokastīm skaistā restorānā un valūtas maiņas, devāmies ekskursijā uz 45 km attālumā esošajiem Dudutkiem – vienu no populārākajiem etnogrāfiskajiem muzejiem Baltkrievijā. Iepazināmies ar seno arodu meistarību – podnieku, kalēju, audēju, salmu pinēju, bitenieku, spirta tecinātāju, dzimnavnieka u.c. darbiem. Tikām cienāti gan ar medu, gan maizi, gan speķi, pat šņabi. Sajūsmu un izbrīnu radīja skābētās veselās kāpostu galvas. /Rudenī, kad būs jaunā raža, noteikti izmēģināšu, jo recepti uzzināju./ Izstādēs - veikalos aplūkojam dažādus, bagātīgā klāstā piedāvātus, meistarību darbus. Aplūkojam anīko auto izstādi,

izvīzinājāmies ar pajūgu u.c.

Pēc atgriešanās Minskā un iekārtošanās viesnīcā, devāmies ekskursijā pa Minsku. Braucot ar autobusu, apskatījām jauno Minsku. Iespaidi vislabākie – plašas ielas, modernas, ļoti lielas celtnes, visur tīrs, sakopts. Kājām izstaigājām Skumju un Asaru salu Svisličas upes ielokā, kur izvietots memoriālais komplekss "Tēvzemes dēliem", tas veltīts visos laikos par savu Dzimteni kritušajiem iedzīvotājiem. Iepazinām vecpilsētu ar šaurajām ieliņām, kalnaino reljefu un seno arhitektūru. Iespaidīgas ir dažādās katedrāles, baznīcas.

Nākošajā dienā devāmies uz Vitebskas "Slavjanskij Bazar" ietvaros, dejotājiem organizēto festivālu "Varavīksne virs Vitebskas". Braucot no Minskas, redzējām iespaidīgu nacionālās bibliotēkas ēku, kas atgādināja globusu un apskatījām gandrīz pabeigtu, ārkārtīgi greznu un iespaidīgu dievnamu.

"Slavjanskaj Bazar" ir vispopulārākais festivāls Baltkrievijā, kurā ietvaros notiek dažādu mākslas veidu festivāli. Šogad tas bija jau 26. reizi. Dažādi pasākumi – starptautiskais jauno dziedātāju konkurss, mākslinieku izstādes, cirka mākslinieku festivāls – konkurss, dažādu tautas amatnieku darbu tirdziņi un daudz kas cits. Piedalās pašu valsts un ārzemju "zvaigznes". Piedalījās arī Latvijas dziedātājs Intars Busulis, Krievijas dziedātājs Miladze u.c. Arī Baltkrievijas prezidents A. Lukašenko apmeklēja festivālu.

Vitebska mūs sagaidīja ar lietutiņu. Pēc iekārtošanās viesnīcā, tērpušies tautas tērpos, devāmies uz Uzvaras laukumu, kur notika mītiņš un ziedu nolikšana pie mūžīgās uguns.

Pēc svinīgās Starptautiskā festivāla atklāšanas ceremonijas sekoja festivāla dalībnieku koncerts, kurā arī mūsu abi kolektīvi prezentēja sevi katrs ar vienu deju.

Trešās dienas rīts sākās agri ar Suntas deju mēģinājumu un, tērpušies tautas tērpos, devāmies uz Kultūras centru, kur noritēja dažādu etnogrāfisko tautas mākslas grupu konkurss. Žūrijā bija cienījamākie un ziņošākie Baltkrievijas speciālisti gan horeogrāfijā, gan dziedāšanā, gan muzicēšanā. Sunta dejoja divas dejas, Suncele bija kopā ar mums un sirsnīgi atbalstīja mūs. Atmosfēra jauka, sirsnīga, katru uzstāšanos pavadīja aplausi.

Pēc konkursa devāmies uz 16 km attālumā no Vitebskas Zdravņevo ciematā esošo mākslinieku Iļjas Repina muzeju.

Pēcpusdienā atgriezāmies Vitebskā un plkst. 16.00 sniedzām koncertu invalīdu pansionātā tā iemītniekiem. Atvedām dāvanu – dažādus Latvijas saldumus, ko bija sagādājis katrs no dejotājiem. Koncertējām kopā ar senio-

Foto Guntars Klavins

VARAVĪKSNE VIRS VITEBSKAS /14.07.2017. - 19.07.2017./

ru kori no Valmieras. Koncerts bija emocionāls, jo pansionāta iemītnieki bija ļoti aizkustināti, ar asarām acīs, ar lieliem aplausiem uzņēma katru deju un dziesmu. Pansionāta iemītnieks, Baltkrievijas nopelniem bagātais skolotājs Fjodors Sopronenko, bija speciāli Latvijas dejotājiem uzrakstījis dziesoli, ko mums uzdāvināja. Daži dejotāji teica, ka pēc šī koncerta, emocijas esot pat iepaidīgākas, nekā Dziesmu un deju svētku noslēguma koncertā....

Vakarā dejotāji baudīja skaisto festivāla tirdziņa gaisotni, bet vadītājas piedalījās festivāla organizatoru rīkotajā pieņemšanā.

Ceturtdiņas dienas rīts sākās ar ekskursiju pa skaisto Vitebsku, pēc kuras devāmies uz pilsētas Filharmoniju. Te deju kolektīvs Sunta dejoja vienu deju laureātu koncertā. Sunta saņēma kausu un 1. pakāpes diplomu. Deju kolektīvs Suncele saņēma kausu par piedalīšanos festivālā un diplomu. Šajā festivālā mēs bijām gados vecākie dalībnieki, bet, kā atzīst paši baltkrievi, diemžēl, viņiem tautas dejas deju tikai bērni un jaunieši, viņiem latvieši ir paraugs. Festivālā "Raduga nad Vitebskom" piedalījās 900 dalībnieku.

Pēcpusdienā devāmies prom no viesmīlīgās Vitebskas uz 100 km attālo Polocku. Pa ceļam apmeklējām Spaso - Jevfrosijevskoje darbojošos sieviešu klosteri.

Ieradāmies Polockā – austrumu slāvu lielākajā pilsētā. Ekskursijā gan ar autobusu, gan kājām, iepazīnāmies ar pilsētas vēsturiskajām vietām, apmeklējām Sofijas baznīcu, kurā ir vienas no lielākajām ērģelēm Baltkrievijā.

Pēdējās – 5.dienas rītā devāmies uz 125 km attālumā esošo, skaisto, ar ezeriem bagātu Braslavas pilsētu. Priecājāmies par skulptūrām, dabu, apskatījām pilskalnu u.c.

Pēc sirsnīgas atvadīšanās no gides Innas, sekoja mājupceļš, vēlā vakara stundā ieradāmies Suntažos, kur mūs jau sagaidīja mūsu svarīgākie, mīļākie cilvēki – mājīnieki.

Iespaidi par Baltkriev-

Foto Guntars Klavīns

Foto Guntars Klavīns

iju vislabākie – fīra, sakopta, viesmīlīga, atvērta, ar laipniem, izpalīdzīgiem cilvēkiem. Tur ir ļoti daudz jaunu, skaistu būvju, jo 2. Pasaules kara laikā Baltkrievija bija visvairāk cietusi no visām valstīm, praktiski nopostīta, tāpēc tā ir at-

jaunota ar mūsdienīgām būvēm, plašām ielām.

Paldies pašvaldības un kultūras nama darbiniecēm, dejotājiem par ieguldīto darbu, lai šis brauciens notiktu un izdotos.

Deju kolektīva SUNTA vadītāja Skaidrīte Anževa

Ансамблю народного танца "SUNTA" Дома культуры Сунтажи
Огрский район Латвия от их почитателей из ГУСО «Витебский
дом-интернат для престарелых и инвалидов»

“Sunta” – ансамбль народного танца
В былые всех нас возвратил,
Ведь Вы для нас не иностранцы
Хотя кордон нас разделил.

Вы с Евросоюзом породнились,
У Вас сложился быт иной,
Но и о нас Вы не забыли,
Представив нам танец родной.

Мы вспомнили, когда всё было.
Дружбой соседскою жили:
Как братьев латышей любили
И дружбу с ними берегли.

И чувства эти не остыли
Вы тоже не забыли нас
И с танцем пламенным прибыли –
Напомнили былое враз!

Спасибо, дорогие гости,
За танцы Ваши и сердца
Вас приезжать к нам чаще просим
Дружба не знала чтоб конца!

Сапроненко Фёдор Филиппович, инвалид ВОВ,
заслуженный учитель Беларуси 17.07.2017г. Витебск

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС

Диплом
лауреата I степени

награждается

САМОДЕЯТЕЛЬНЫЙ КОЛЛЕКТИВ
АНСАМБЛЯ НАРОДНОГО ТАНЦА
«SUNTA»

в номинации: Хореографическое творчество
(30-70 лет)
Дом культуры Сунтажи Огрского района
Руководитель: Анžева С.А. С.А. Окружная
Латвийская Республика

Председатель жюри: С.А. Окружная

16-18 июля 2017г.
г. Витебск
Республика Беларусь

“РАДУГА НАД ВИТЕБСКОМ”

SUNTAŽUESTRĀDĒ 11. augustā
plkst. 20⁰⁰

GRUPAS
«AUTOBUSŠS
DEBESĪS»
KONCERTS

A L
2017

leejas maksa 7.-€

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pasākums "Veselīgs uzturs – pamats veselai sirdij"

Sirds un asinsvadu sistēmas slimības ir biežākais nāves iemesls Latvijas iedzīvotāju vidū. Pēdējos gados 55-57% nāves gadījumu iemesls ir sirds asinsvadu sistēmu slimības. Profilaktiskais līdzeklis, lai mēs neslimotu ar šīm slimībām ir tikai un vienīgi veselīgs dzīvesveids: nepieņemt kaitīgus ieradumus, katram piemērota, pilnvērtīga ēdienkarte un atbilstoša fiziskās aktivitātes. Arī gadījumos, kad slimība jau piezagušies, veselīga dzīvesveida atfīstīšana ir ļoti liela daļa no ārstēšanās.

Visizplatītākās sirds asinsvadu sistēmas slimības Latvijā ir: ateroskleroze, sirds išēmiskā slimība, miokarda infarkts, aritmija. Šīm visām slimībām ir ļoti tieša saistība ar to, kā mēs dzīvojam. Lielā

mērā šīs slimības izraisām mēs paši.

Pasākuma laikā būs iespēja:

1. Uzzināt un diskutēt par uzturu sirds veselībai.
2. Par holesterīnu, produktiem, kas to paaugstina un pazemina.
3. Izpildīt praktiskus uzdevumus, lai vairāk uzzinātu par savu veselības stāvokli.
4. Uzklaut praktiskus padomus no uztura speciālista un dalīties pieredzē, analizējot ikdienas dzīves paradumus un veidus, kā tos uzlabot.

Pēc pasākuma:

Iegūtas ziņāšanas, idejas savas sirds veselības uzlabošanai. Saņemtas atbildes uz saviem jautājumiem.

Pasākums notiek: Suntāžu kultūras namā, 24.augustā plkst.19.00

Lūdzam pieteikties: Zvanot 26143790 (Ivars Ziemeļis) vai sūtīt e-pastu: ziemelis.i@gmail.com

KULTŪRAS NAMĀ AUGUSTĀ

5. augustā plkst. 9.30 automašīnu ALFA ROMEO īpašnieku salidojuma atklāšana pie kultūras nama.

11. augustā plkst. 20.00 estrādē grupas **"Autobuss debesīs"** koncerts. Ieejas maksa - 7,- Euro, pārdošana - stundu pirms izrādes.

26. augustā plkst. 11.00 kultūras namā **Leļļu teātra aktieru Dzintras Dukas-Maisakas un Māra Podnieka izrāde bērniem** pēc Ž. Grīvas pasakas motīviem "Pasaka par Diegabiksi". Ieejas maksa - 2,- Euro un Suntažu pagasta **jaundzimušo bērnu** (01.08.2016. - 31.07.2017.) **sveikšana** ar Ogres novada simbolu "Zaļais Čiekurs".

26. augustā plkst. 22.00 Estrādes sezonas noslēguma pasākums **Krāsu un putu ballīte** ar DJ GUNCHAS un DJ ANDY. Ieejas maksa - 5,- Euro. Darbosies kafejnīca "Biļīte".

Mūsu Gaismas pils

Aiga un Agnese

Lai arī ir vasaras vidus un cilvēki vairāk laika pavada dabā, tomēr lietainās dienās vai nedēļas nogalēs ir iespēja vēltīt laiku arī labai grāmatai. Tas ir tikpat kā sarunāties ar kādu interesantu cilvēku un sarunas gaitā uzzināt ko jaunu, varbūt samērot savu viedokli ar viņējo vai vienkārši atpūsties. Mūsdienās, lai nopirktu sev interesējošu grāmatu, visbiežāk ir ilgi jārēķina, vai tas neatstās tukšu robu makā, tāpēc pasaulē ir lielisks izgudrojums - bibliotēka, kuras nozīmību Latvijā atklāja jaunlatvieši un kuras vajadzību šodien izjūtam aizvien vairāk. Šai sakarā vēlos dalīties savā priekā ar mūsu, Suntažu bibliotēkas, būšanu un darbību. Izsaku lielu pateicību bibliotekārēm Aigai un Agnesei par iespēju ne tikai izvēlēties patiešām labu literatūru dažādām vajadzībām, bet arī to, ka iekāroto grāmatu var dabūt izlasīt arī pēc pasūtījuma. Mūsu bibliotekāres ļoti atsaucīgi uzklausa, sazinās ar citu bibliotēku krājumiem un vienmēr nodrošina lasītāju ar to, kas viņam aktuāls. Man svarīga ir arī informācija par jaunāko literatūru pagasta avīzē, ko Aiga un Agnese regulāri piedāvā lasītājiem. Ieejot bibliotēkā, ar prieku pievērsu uzmanību arī grāmatu stendam, kur izdevēji padomājuši par grāmatas vizuālo noformējumu krāsās un meitenes ar to palīdzību centušās atrast atbilstību gada mēnesim. Var papērtīt, vai arī saturs ir piemērots. Ir daudz jaunākās populārzinātniskās, garīgi izglītojošās, filozofiskās, psiholoģiskās literatūras, un, kā bibliotekāres saka - daudz cilvēku to izvēlas un lasa. Paldies, Aiga un Agnese par jūsu darbu, kā arī par vienkāršību, patiesu interesi par katru apmeklētāju. Cilvēkiem nereti vairāk par perfektiem notikumiem vai sarīkojumiem vajadzīgas tieši nepiespiestas un sirsnīgas sarunas. Lai jums jauka vasara!

Skaidrīte Logina

Nopūta.
Sirds brīnās –
kur aiziet,
kur paliek gadi?
Mūžs.

Vēl viena vasara pienāk.
Kur aizsteidzās dienas,
kas nozaga gadus?

Laiks.

Katram tik dažāds
un tomēr – vienāds.

Laime, prieks, maldi –
to visu atnesa gadi.

(Nina Stolere)

Foto Andris Linde

SVEICAM
VISUS JŪLIJA JUBILĀRUS!
ĪPAŠI**75 gados**

Kārlis Puriņš

80 gados

Alfrēdu Edvīnu Lēģeri

Eleonoru Salinieku

81 gadā

Ivaru Otomāru Celmiņu

83 gados

Sholastiku Ozolu

84 gados

Miervaldi Ķīsiņi

90 gados

Lidiju Volfmani

95 gados

Irmu Rudzīti

Suntažu pagasta "Mežvidos"
pārdod jaunus un lietotus apģērbus,
apavus bērniem un pieaugušajiem.

Pamatcenas

no 0.50 – 2.50 eiro par 1 gb.

Regulāri papildinām

preču sortimentu.

Darba laiks: otrdien, trešdien, ceturtdien,

piektdien, sestdien

10:00 – 18:00.

Zvanot pa tel. 29425307,

iespējams vienoties par citu veikala

apmeklējuma laiku

Avīzes jūnija numurā ieviesusies kļūda. Skolu ziņu lapā pie attēla kļūdaini norādīts 9.kl.absolventes vārds. Atvainojamies Helēnai Ginterei un viņas vecākiem.

Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī,
Par avotu, kur mūžam spēku smelt...

**Sigita, esam kopā ar Tevi
un tavu ģimeni**
lielajās bēdās.

Klasesbiedri Suntažu vidusskolā

Kam, tētiņ, tālu gāji,
Kā saulīte norietēji?
Mums pietrūka mīļu vārdu,
Tava gudra padomiņa.

Skumju brīdī esam kopā
ar Pauliņas ģimeni,
tēti aizsaulē aizvadot.

Klases audzinātāja, klases biedri un bērnu vecāki